

ВИСОКА ДЕЛЕГАЦИЈА
ВАЗДУХОПЛОВСТВА И ПВО
У ОХАЈУ

НОВА ИСКУСТВА У АМЕРИЦИ

За време интензивне четвородневне радне посете, делегација Војске Србије, коју је предводио командант пуковник Драган Катанић, уверила се да у Ваздухопловству Националне гарде Охаја има изузетног партнера, који искрено жели да помогне нашем посусталом ваздухопловству

Висока делегација Ваздухопловства и противваздухопловне одбране Војске Србије, са пуковником Драганом Катанићем на челу, боравила је од 3. до 8. децембра у Ваздухопловству Националне гарде Охаја, у Сједињеним Америчким Државама. Била је то, после много година, прва званична посете једне наше војне делегације Сједињеним Државама. Тим поводом, одмах после повратка, замолили смо команданта В и ПВО ВС пуковника Драгана Катанића да, ексклузивно за "Одбрану", пренесе своје утиске из Охаја.

– Октобра месеца председник Републике Србије Борис Тадић и заступник начелника ГШ ВС генерал-мајор Здравко Понош боравили су у САД, где је потписан уговор о државном партнерству између наше земље и Охаја. Тада је и одређено да нам партнер и у војнотехничкој сарадњи буде управо та савезна америчка држава. Веома брзо после тога, командант Националне гарде Охаја генерал Грегори Вејтс боравио је у Србији, где се и обавестио о нашој војсци и организацији, а том приликом је и договорено да се почне са конкретном сарадњом. Тако је и дошло, за нас помало и неочекивано брзо, до ове наше посете Охају, за коју могу да кажем да је, на неки начин, и историјска – каже на почетку разговора командант Катанић.

■ ТРИ ВАЗДУХОПЛОВНЕ БАЗЕ

Према речима команданта, част да ту сарадњу и започне припала је управо В и ПВО, а ових дана је у посету Охају отишла и делегација наше Копнене војске.

– Уз мене, нашу војну делегацију представљали су пуковници Јовица Драганић, Мирко Вранић и Раде Ранђеловић и потпуковник Дарко Перишић. Били смо гости Ваздухопловства Националне гарде Охаја и циљ наше посете је био да стекнемо слику о њиховој специфичној организацији, задацима и намени, односно о начину њиховог живота и рада, јер они у Националној гарди, осим професионалног састава, имају и активну резерву. За нас је то била занимљива организација, па смо тамо и закључили да се нека од тих решења могу применити и код нас – каже командант и наставља:

– Дочекао нас је командант Ваздухопловства Националне гарде Охаја генерал-мајор Хари Војт, са својим сарадницима, и све време наше посете он је био са нама. Добродошлицу у Америку, а и касније, када смо обилазили њихове јединице и базе, пожелели су нам њихови команданти, најпре на српском језику. Могу да кажем да смо били веома пријатно изненађени односом према нама, али и њиховом срдечно-

шћу и отвореношћу. Током боравка у Охају обишли смо винг (пук) за допуну горивом авиона из ваздуха, транспортни винг и ловачки пук за обуку у ваздухопловним базама у Менсфилду и Спрингфилду. Уз то, посетили смо и ваздухопловну базу "Рајт Петерсон" у Дејтону.

Командант каже да се, током четири интензивна радна дана и обилазака ваздухопловних база, те за време врло исцрпних презентација о намени, задацима и мисијама пукова које су посетили, разговарало упоредо на перфектном српском и на енглеском језику.

– Међутим, Американци су доста времена одвојили и за наша питања на која су дали веома исцрпне одговоре, тако да смо стекли утисак да колеге у Охају заиста желе да изграђују партнерске односе наша два ваздухопловства и да хоће да нам помогну. А да могу да нам помогну уверили смо се на лицу места, пошто смо видели да заиста имају веома савремену војску и ваздухопловство. Они су изузетно модерно технички опремљени, а и услови у којима раде су знатно бољи од наших, да не говоримо о информатичкој и инфраструктурној подршци коју имају у Охају. Уосталом, њихов буџет за ваздухопловство је већи него наш за целу војску и није претерано рећи да раде и живе у изобилју – каже командант Катанић.

■ УВАЖАВАЊЕ ПАРТНЕРА

Као пилота и официра, њега је, каже, највише импресионирала савремена техника коју је тамо видео, најмодернија средства за опслуживање авиона, за противпожарно обезбеђење, али и потпуно нови и савремени објекти, целокупна инфраструктура... Ту им је приказана и најсавременија навигацијско-комуникацијска подршка пилотима у току припреме за летење; сви неопходни подаци за лет у Охају уносе се претходно у рачунар, где се све те информације обраде и потом стављају на картицу, коју затим пилот ставља у рачунар авиона и – лети.

– Укратко, оно што смо видели у Охају, бар колико је нама познато, била је последња реч технике и науке. Али импресионирало је и то што ништа од тога нису крили; све што смо пожелели да видимо, па и више од тога, показали су нам. Рецимо, тражили смо да видимо један њихов план провођења летачке обуке. И, за пет минута, донели су нам одштампан целокупан план њихове летачке обуке – напомиње саговорник.

Према речима команданта, у Охају је договорено да се успостави директна сарадња између њиховог 178. ловачког винга и наше 204. авијацијске базе. Уз то, и друга страна је подробно обавештена о нашем В и ПВО, каже пуковник, и они су били пријатно изненађени када су чули да смо ми већ прилагодили пола наших ваздухопловних јединица стандардима и процедурама НАТОа.

СРПСКА ГИБАНИЦА У КЛИВЛЕНДУ

Колико је домаћин из Охаја желео да покаже своју срдачност и добродошлицу, али и да нас веома уважава и сматра за праве партнере, говори чињеница да су нас, и поред бројних обавеза, одвели у Кливленд, удаљен од Колумбуса, где смо одсели, око 230 километара.

У Кливленду се налази једна од бројних српских националних заједница у Охају. Американци су, дакле, нашли и времена и могућности да нас одведу међу наше људе, да обиђемо цркву Свети Сава у Кливленду, а потом и на вечеру код наших, са фолклором, националном кухињом, српском гибаницом... Наши исељеници, а реч је о другој, па и трећој генерацији Срба у Америци, били су одушевљени што нас виде у Кливленду. За ту прилику у Кливленд је из Чикаго специјално дошао и генерални конзул Србије господин Деско Никитовић – каже командант Катанић.

– У Америци смо разговарали и о евентуалном школовању наших пилота тамо. Међутим, с обзиром на то да ми немамо авионе које они користе, излишно би било школовати наше пилоте за те летелице. За сада, начелно смо се договорили да пошаљемо групу наших пилота у Охају. Они би у њиховом 178. ловачком пуку практично сагледали комплетан процес и организацију њихове летачке обуке, за коју се зна да је, у овом тренутку, најсавременија у свету – каже пуковник Катанић и додаје:

– Мислимо да би, за сада, било расипање средстава да пошаљемо наше пилоте на обуку за авион F-16 C, јер се ми, уосталом, још нисмо ни определили који ћемо тип вишенаменског авиона узети за наше ваздухопловство. Иначе, комплетна обука за пилота ловачког авиона F-16 C кошта око милион долара.

Све у свему, каже командант, боравак у Охају био је вишеструко користан и занимљив за нашу делегацију. После више од деценију и по изолације, сада су наши пилоти, први пут, могли конкретно да сагледају најсавременија техничко-технолошка достигнућа у овој области, која би, уз помоћ Американаца, врло брзо могла да се примене и у нашој обуци.

– У првој половини наредне године очекујемо узвратну посету цењених колега из Охаја, када би требало да се настави ова одлично започета сарадња и када ће нам, између осталог, Американци одржати неколико тематских семинара – каже на крају командант Драган Катанић. ■

Душан МАРИНОВИЋ

